

СТАНОВИЩЕ

По конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” по 01.08.08. География на населението и селищата, обявен в Държавен вестник, бр.48, от 31 май 2013г. от Националния институт по геофизика, геодезия и география, департамент „География”, БАН

Изготвил становището: доц. д-р Тони Драганов Трайков, СУ „Св. Кл. Охридски”, ГГФ, Катедра „Регионално развитие”

В законовия срок документи е подал и е допуснат за участие в конкурса един кандидат – гл.ас. д-р Надежда Борисова Илиева, секция „Социална и икономическа география”, департамент „География”, Национален институт по геофизика, геодезия и география – БАН

Кратки биографични данни

Родена на 14.12.1976г.

Образование

СУ „Св. Кл. Охридски”, ГГФ, География, 1999г. – магистър

Придобити научни степени

Географски институт, доктор, 2010г.

Дисертация: „Географски аспекти в промените на броя и локализацията на турската етническа група в България от Освобождението до началото на XXI век”, Диплома 34029 от 10.05.2010г.

Придобити технически умения и компетенции

2011г. - Завършен образователен курс по „Applied Database – Use, Management and Design of database within the field of Geography (3ECTS)

2008г. – Завършен образователен курс по „Географски информационни системи” – I и II ниво

Месторабота

БАН, Национален институт по геофизика, геодезия и география, департамент „География”, секция „Социална и икономическа география”

Научноизследователска дейност и научни разработки

Публикации

Към момента на подаване на документите за участие в конкурса гл. ас. д-р Надежда Борисова Илиева е декларирила с опис публикуването на общо 23 работи, от които 3 са под печат. В този брой влизат 2 самостоятелни монографии, 2 колективни монографии, едната от които е електронно издание, 19 публикации, от които 14 са самостоятелни и 5 са в съавторство. В тази бройка е включен и авторефератът на дисертационния труд. След посочените публикации са написани заглавията на още 2 по тематиката на дисертационния труд.

При запознаването със съдържанието на публикациите впечатление прави фактът, че преобладаващата част от тях (20 от общо 23) са свързани по един или друг начин с турската и ромската етнически групи в България, религиозната общност на българите-мохамедани и проблемите с етноконфесионална насоченост. Тази потясна тематична рамка се компенсира със задълбоченост и детайлност на изследванията, свързани с броя, териториалното разпределение, естественото възпроизводство и миграционните процеси при споменатите групи и общности от населението на България. Извън добре застъпената етноконфесионалната ориентация са 3 от публикациите, 2 от които са насочени към преподаването на географски теми в средното образование, и 1 – към развитието на урбанизационните процеси в България.

Като препоръка в бъдещата научно-изследователска работа на гл.ас. д-р Надежда Илиева мога да посоча възможността от

разширяване на тематичния обхват и проблематиката в нейните проучвания и включването в тях на въпроси, свързани с общата демографска ситуация в България, проблемите на възпроизводството, миграционните движения и промените в структурните характеристики на населението.

Основни приноси

След внимателно запознаване с научните разработки на кандидатката могат да се открият основните научни приноси, които както и публикациите, са свързани главно с теорията и практиката на географските изследвания на определени етнически групи и конфесионални общности в България. Приносите могат да бъдат разгледани в 3 основни групи.

Приноси с научно-теоретичен характер

1. Изяснени и дефинирани са редица понятия от сферата на етногеографията, както и същността на предмета, обекта и целта на нейните изследвания. С подобна ориентация са и направените характеристики, свързани със спецификата на ромската етническа група (публикации 1, 2, 18).
2. Създадена е оригинална методика за географско изследване на етническите групи и конфесионалните общности с прилагане на ГИС и математико-статистически методи при определяне на районите на заселване (1, 2, 13, 14).

Приноси с практико-приложен характер

1. Създадената методика за изследване на посочените етнически групи и религиозни общности, може да се използва и при проучванията на други такива групи и общности, които живеят на територията на България (1, 2, 13, 14).
2. На основата на направените проучвания са изготвени конкретни препоръки за решаване на някои наболели проблеми на ромското население с цел по-ефективното му приобщаване към останалата част на обществото. Познаването на особеностите на репродуктивните нагласи и

поведение на споменатите етнически групи и религиозни общности може да се използва при решаването на проблеми със социален и демографски характер (1, 2, 5, 15).

3. Създадената база данни за турската и ромската етнически групи е основа за по-нататъшни научни изследвания с етническа насоченост, както и за разработване на планови и стратегически документи за развитието на районите със смесен етнически състав на населението. Това, от своя страна, ще допринесе за провеждане на по-ефективна регионална демографска и социална политика (1, 2, 4, 6, 7, 12, 13, 21, 22, 23).

Приноси с научнопознавателен характер

1. Определени са особеностите в протичането на демографския преход при турската и ромската етнически групи и факторите, които ги определят. Направена е съпоставка с демографското развитие при българската етническа общност. На тази основа са открити основните периоди в изменението на броя на турското и ромското население. Характеризирана е връзката между етническият състав и териториалните особености в протичането на демографската криза в България (1, 2, 4, 6, 7, 12, 13, 16, 19, 21, 22, 23, 24).
2. Анализирани са причините за формирането на райони с висока концентрация на турско и ромско население, както и промените в техния териториален обхват в края на 80-те години на XX и в началото на XXI век. (1, 2, 7, 12, 22, 23).
3. Посочени са особеностите в репродуктивните нагласи и факторите, определящи репродуктивното поведение и естественото възпроизводство на турското и ромското население, както и на българите-мохамедани (1, 2, 5, 8, 9, 11, 15, 19).
4. Характеризирани са миграционните движения на турската и ромската етнически групи в България, както и факторите, които ги обуславят (1, 2, 6, 7, 12, 21, 22).
5. Анализирани са причините за промените в самоидентификацията на българите-мохамедани у нас, както и особеностите в тяхното териториално разпространение (5, 8, 9, 11, 19).

6. Анализирани и групирани са геодемографските фактори като предпоставка за възникването на етнорелигиозни конфликти (3).

Цитирания

Кандидатката по конкурса предлага справка от 15 забелязани цитирания. От тях 13 са на авторски работи и 2 - на работи, в които тя е част от авторския колектив.

Що се отнася до авторската справка за приносите на кандидатката за академичната длъжност „доцент” следва да подчертая, че тя е съставена според изискванията и представя обективно достиженията на нейното научно творчество. За още по-голямата прецизност на справката може да допринесе наличието на отделна номерация в различните групи приноси. Някои от посочените приноси са близки по своята същност и това позволява тяхното обединяване.

Заключение

Въз основа на изложените факти и приложените конкретни сведения, мога да преценя, че гл. ас. д-р Надежда Борисова Илиева, като единствен кандидат в конкурса за академичната длъжност „доцент”, покрива изцяло изискванията.

Посочените приноси в научно-изследователската работа и доказаната професионална компетентност ми дават основание да предложа на Уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за кандидатурата на Надежда Борисова Илиева за академичната длъжност „доцент” по 01.08.08. География на населението и селищата.

18.09.2013г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Тони Др. Трайков)